ΛΟΝΔΙΝΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ
ΔΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ*

Η πρωθυπουργός της Βρετανίας αντιμετωπίζει κύμα αμφισβήτησης, ενώ η σκληροπυρηνική πτέρυγα την πιέζει πλέον ανοιχτά για σκληρό διαζύγιο χωρίς συμφωνία με την Ευρώπη. Κλυδωνισμοί και σε συνταγματικό επίπεδο, καθώς απαιτείται η απορρόφηση στο εθνικό δίκαιο είκοσι χιλιάδων νομοθετημάτων της ΕΕ μέσα σε εξαιρετικά λίγο χρόνο

ΤΟ BREXIT ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ, Η ΜΕΪ ΣΕ ΑΠΟΓΝΩΣΗ

ΕΚΑΕΞΙ σχεδόν μήνες από το δημοψήφισμα για την Ευρωπαϊκή Ενωση στο Ηνωμένο Βασίλειο, η χώρα έχει περιπέσει στη δίνη του κυκλώνα που βίαια δημιουργήθηκε με την απόφαση του βρετανικού λαού για το Brexit.

Μπορεί η οικονομία σε έναν βαθμό να αντιστέκεται, με την ανεργία να βρίσκεται σε ιστορικά χαμηλά και τις προβλέψεις της Τράπεζας της Αγγλίας για σοβαρή επιδείνωση να μην έχουν έως τώρα επιβεβαιωθεί, οι οδυνηρές, ωστόσο, συνέπειες του δημοψηφίσματος, σε κοινωνικοπολιτικό επίπεδο, προκαλούν έντονους τριγμούς στην κυβέρνηση και έντονη ανησυχία στους πολίτες για το μέλλον.

Η πρόσφατη απώλεια της εμπιστοσύνης του εκλογικού σώματος προς το πρόσωπο της Τερέζα Μέι την έχει καταστήσει ευάλωτη, κυρίως απέναντι σε αυτούς που εποφθαλμιούν τη θέση της μέσα στο ίδιο το κόμμα των Συντηρητικών.

Η αμφισβήτηση από τον υπουργό των Εξωτερικών, Μπόρις Τζόνσον, για παράδειγμα, ένα εκ των φαβορί για να διαδεχτεί τη Μέι, πρόσφατα έλαβε τόσο σοβαρές διαστάσεις ώστε αυτός να βρεθεί προσωρινά με το ένα πόδι εκτός κυβέρνησης, ενώ ο πόλεμος μεταξύ ευρωσκεπτικιστών και αυτών που επιθυμούν την παραμονή στην κοινή αγορά μαίνεται αδιάλειπτα.

Διχασμός

Πρόκειται, φυσικά, για ένα από τα κύρια παράδοξα του δημοψηφίσματος, ότι αποφασίστηκε με σκοπό να τερματίσει τον εσωτερικό διχασμό στο κυβερνών κόμμα και τελικά οδήγησε σε ακόμη μεγαλύτερο ρήγμα.

Συνέπεια των ανωτέρω είναι να υπάρχει πλήρης αδυναμία χάραξης κοινής πολιτικής ως προς τις διαπραγματεύσεις για το Brexit, με τη Μέι να βρίσκεται ανάμεσα σε συμπληγάδες πέτρες, καθώς η σκληροπυρηνική πλευρά δεν διστάζει πλέον να ζητά το Brexit ακόμη και χωρίς συμφωνία με την ΕΕ, ακόμη και χωρίς την πρόβλεψη κάποιας μεταβατικής περιόδου, ενδεχόμενο που το σύνολο σχεδόν των ειδικών εκτιμά ότι θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία της χώρας - και όχι μόνο. Ο σκιώδης υπουργός για το Brexit, σερ Κιρ Στάρμερ, δήλωσε σχετικά στη Βουλή ότι «μόνο φαντασμένοι και φανατικοί μιλούν με ενθουσιασμό για έξοδο από την ΕΕ χωρίς συμφωνία».

Συνταγματικό ναρκοπέδιο

Εντονοι είναι και οι κλυδωνισμοί σε συνταγματικό επίπεδο. Η αποχώρηση από την ΕΕ δεν απέχει παρά ενάμιση χρόνο, κι όμως δεν έχει ακόμη εκκινήσει η νομοθετική διαδικασία που θα επιτρέψει τη μετάβαση σε πλήρη αυτονομία από τις Βρυξέλλες. Πρόκειται για το «άγιο δισκοπότηρο» των υποστηρικτών του Brexit, η επιστροφή στο Κοινοβούλιο όλων των νομοθετικών εξουσιών που είχαν εξαχθεί στις Βρυξέλλες τα τελευταία σαράντα χρόνια.

Ωστόσο, η διαδικασία αυτή απαιτεί σε μια πρώτη φάση, και με αρκετά μεγάλη δόση ειρωνείας, την απορρόφηση στο εθνικό δίκαιο είκοσι χιλιάδων νομοθετημάτων της ΕΕ, τα οποία αυτή τη στιγμή έχουν άμεση εφαρμογή στη χώρα, ώστε να αποφευχθούν κάθε είδους νομικά κενά με την αποχώρηση από την ΕΕ.

Για να συμβεί αυτό, θα χρειαστεί το Κοινοβούλιο να καταβάλει τιτάνια προσπάθεια μέσα σε εξαντλητικά στενά χρονικά όρια, αλλά και να παραιτηθεί σημαντικών νομοθετικών του αρμοδιοτήτων υπέρ της εκτελεστικής εξουσίας, ώστε να επισπευστεί, στο

post

Η αποχώρηση από την ΕΕ δεν απέχει παρά ενάμιση χρόνο, κι όμως δεν έχει ακόμη εκκινήσει η νομοθετική διαδικασία που θα επιτρέψει τη μετάβαση σε πλήρη αυτονομία από τις Βρυξέλλες

Η πρόσφατη απώλεια της εμπιστοσύνης του εκλογικού σώματος προς το πρόσωπο της Τερέζα Μέι την έχει καταστήσει ευάλωτη, κυρίως απέναντι σε αυτούς που εποφθαλμιούν τη θέση της μέσα στο κόμμα των Συντηρητικών

μέτρο του δυνατού, η όλη διαδικασία.

Στην έκδοση όμως «λευκής επιταγής» στους υπουργούς της κυβέρνησης της Μέι, ώστε να αποφασίσουν ποια από αυτά τα νομοθετήματα θα ενσωματωθούν τελικά στο βρετανικό δίκαιο και με ποιο τρόπο, αντιστέκεται σημαντικός αριθμός βουλευτών ακόμη και μέσα στον χώρο των Συντηρητικών, με αποτέλεσμα η διαδικασία να έχει προς το παρόν περιέλθει σε συνταγματικό τέλμα.

Μέσα στο κλίμα αυτό, η εξέλιξη των διαπραγματεύσεων για το Brexit προβλέπεται δυσοίωνη για τη Μεγάλη Βρετανία. Ο υπουργός Διεθνούς Εμπορίου (τίτλος με απόχρωση οργουελιανή, αφού η Βρετανία δεν έχει το δικαίωμα να συνάψει διεθνείς εμπορικές συμφωνίες πριν από την αποχώρησή της από την ΕΕ), Λίαμ Φοξ, διατυμπάνιζε -με χαρακτηριστική έπαρση- ότι η εμπορική συμφωνία με την ΕΕ θα ήταν «η ευκολότερη στην ανθρώπινη ιστορία», η πραγματικότητα, ωστόσο, αποδεικνύεται διαμετρικά αντίθετη, με τις διαπραγματεύσεις να έχουν οδηγηθεί στη φάση αυτή σε αδιέξοδο, από τη στιγμή που ακόμη δεν έχουν επιλυθεί τα τρία θέματα που αποτελούν προϋποθέσεις «εκ των ων ουκ άνευ» για την έναρξη των συζητήσεων σχετικά με τη μελλοντική σχέση ΕΕ και Μεγάλης Βρετανίας.

Οι Ελληνες

Ενα από τα θέματα αυτά -τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και των Βρετανών πολιτών στην ΕΕ- απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και από πλευράς ελληνικής κυβέρνησης αλλά ακόμη και ενεργοποίηση των Ελλήνων ευρωβουλευτών στις Βρυξέλλες. Παρά τις συνεχόμενες διαβεβαιώσεις ότι τα δικαιώματα αυτά θα κατοχυρωθούν, ακόμη δεν έχει προκύψει ικανοποιητική λύση, ενώ τα πάντα κρέμονται από μια κλωστή, καθώς σε περίπτωση που ναυαγήσουν οι διαπραγματεύσεις και δεν υπάρξει τελική συμφωνία για το Brexit, χιλιάδες Ελληνες που ήδη διαμένουν στη Μεγάλη Βρετανία ενδέχεται να βρεθούν σε μετέωρη θέση, ενώ ούτε λόγος να γίνεται γι' αυτούς που θα θελήσουν να εργαστούν στη χώρα στο μέλλον.

* Ο κ. Δ. Γιαννουλόπουλος είναι Αντιπρύτανης και Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής, Brunel University London, Διευθυντής της ακαδημαϊκής δεξαμενής σκέψης Britain in Europe

Τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και των Βρετανών πολιτών στην ΕΕ, απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή και από πλευράς ελληνικής κυβέρνησης και ενεργοποίηση των Ελλήνων ευρωβουλευτών στις Βρυξέλλες

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Ντόναλντ Τουσκ, με τη Γερμανίδα καγκελάριο, Ανγκελα Μέρκελ

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ

Δίχασαν τους ηγέτες Μεταναστευτικό, ενέργεια και ψηφιακή οικονομία

ΒΑΛΙΑ ΚΑΪΜΑΚΗ
vkaimaki@gmail.com

post

Ο Ελληνας πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας, δήλωσε ότι οι αλλαγές στην Ευρώπη πρέπει να γίνουν με τη συμμετοχή των πολιτών. Ολοι έχουν καταλάβει ότι «εάν δεν αλλάξουμε, θα βουλιάξουμε», τόνισε

ΠΟΙΟΣ είναι ο φύλακας της «ευρωπαϊκής ενότητας»; Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Ντόναλντ Τουσκ, ο οποίος στην προχθεσινή Σύνοδο Κορυφής αναγκάστηκε να κάνει τον διαιτητή σε θέματα που δίχασαν τους Ευρωπαίους ηγέτες: το Μεταναστευτικό, την ψηφιακή οικονομία, την ενέργεια.

Πριν αρχίσουν όμως οι διαφωνίες, οι Ευρωπαίοι συζήτησαν ένα θέμα στο οποίο υπάρχει ομοφωνία από την αρχή: τις διαπραγματεύσεις για το Brexit, οι οποίες θα έπρεπε να εισέρχονται στη δεύτερη φάση. Σε μια κίνηση καλής θέλησης, οι «27» συμφώνησαν, προειδοποιούν, ωστόσο, ότι υπάρχουν ακόμα πολλά προβλήματα στα τρία βασικά ζητήματα: τα σύνορα με την Ιρλανδία, τα δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ενωσης αλλά και η αποζημίωση προς την ΕΕ. Και όσο οι «27» δεν βλέπουν δέσμευση για τα χρήματα, θα είναι δύσκολο να προχωρήσει κάτι ουσιαστικό. Η απόφαση παραπέμφθηκε τελικά για την επόμενη Σύνοδο του Δεκεμβρίου. Ολοι ζητούν πιο «ξεκάθαρη» στάση από το Ηνωμένο Βασίλειο και αφήνουν την μπάλα στο γήπεδο της Τερέζα Μέι.

Ο Ελληνας πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας, δήλωσε ότι οι αλλαγές στην Ευρώπη πρέπει να γίνουν με τη συμμετοχή των πολιτών, επισημαίνοντας ότι «μέχρι τον Ιούνη, παρά τις διαφωνίες μας, πρέπει να πάρουμε αποφάσεις». Ολοι έχουν καταλάβει ότι «εάν δεν αλλάξουμε, θα βουλιάξουμε», είπε ο πρωθυπουργός, ενώ σχετικά με το Brexit σημείωσε ότι αναγνωρίστηκαν σημαντικά βήματα, αλλά ακόμη έχουν να γίνουν πολλά. «Η στάση μας απέναντι στον βρετανικό λαό δεν είναι τιμωρητική», τόνισε και πρόσθεσε ότι «μας ενδιαφέρει η επόμενη μέρα».

Στα άλλα θέματα, πάντως, υπήρξαν τριβές. Για την ενέργεια, το πρόβλημα εντοπίζεται στον αγωγό Nord Stream 2 (θα φέρνει από τη Βαλτική Θάλασσα ρωσικό φυσικό αέριο στη Γερμανία), στον οποίο αντιτίθενται Πολωνία και Δανία. Νομικά όμως η ΕΕ δεν έχει τρόπο να τον μπλοκάρει, ακόμα κι αν συμφωνούσαν σε αυτό όλα τα κράτη-μέλη. Πρόκειται για ένα θέμα που δεν θα κλείσει εύκολα και θα έχει συνέχεια τους επόμενους μήνες.

Η δε κοινή συνέντευξη Τύπου του Ντόναλντ Τουσκ με τον πρόεδρο της Κομισιόν, Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, καθυστέρησε κατά μία ώρα, αφού δεν υπήρχε συμφωνία για τη φορολόγηση των «γιγάντων» του διαδικτύου (Google, Apple, Amazon) που έθεσε η γαλλική πλευρά. Πηγές μιλούν, μάλιστα, για έντονο φραστικό διαξιφισμό ανάμεσα στον Γάλλο Πρόεδρο, Εμανουέλ Μακρόν, και τον Ιρλανδό πρωθυπουργό, Λίο Βαραντκάρ, η χώρα του οποίου -όπως και το Λουξεμβούργο- αποτελεί ένα είδος φορολογικού παραδείσου για τις εταιρείες αυτές.

Οσο για το Μεταναστευτικό, από τη μια είναι η άρνηση των κρατών-μελών να ξεμπλοκάρουν τα κεφάλαια που χρειάζονται κι από την άλλη η στάση της Τουρκίας. «Οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν να προσφέρουν μεγαλύτερη στήριξη στην Ιταλία για το έργο της με τις Αρχές της Λιβύης», διευκρίνισε ο Ντόναλντ Τουσκ, προσθέτοντας ότι «είναι μια πραγματική ευκαιρία για να κλείσει η οδός της Κεντρικής Μεσογείου» από τη Βόρεια Αφρική προς την Ιταλία. Για τη μεταρρύθμιση του συστήματος Δουβλίνο δεν υπήρξε, ωστόσο, συμφωνία και η τελική απόφαση μετατέθηκε για το 2018.

Σε σχέση με την Τουρκία, στα επίσημα συμπεράσματα αναφέρεται απλώς ότι οι ηγέτες συζήτησαν τις διμερείς σχέσεις. Ωστόσο, έγινε ξεκάθαρο ότι υπήρξε σιωπηρή συμφωνία να κλείσει η κάνουλα της χρηματοδότησης που σχετίζεται με την -«παγωμένη» πλέον- ενταξιακή διαπραγμάτευση της χώρας εξαιτίας της στάσης της σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. «Συμφωνήσαμε ότι θα ζητήσουμε από την Κομισιόν να σταματήσει την προενταξιακή βοήθεια», δήλωσε η Γερμανίδα καγκελάριος, Ανγκελα Μέρκελ, η οποία έτσι κι αλλιώς πιέζεται στο εσωτερικό της να σκληρύνει τη στάση της προς την Τουρκία. Ο δε Αλέξης Τσίπρας είπε ότι από κοινού με τους πρωθυπουργούς της Ιταλίας και της Ισπανίας κατέθεσαν τον προβληματισμό τους τόσο για τις τρέχουσες ροές όσο και για τους μελλοντικούς κινδύνους, καθώς πρόκειται για ένα ζήτημα που έχει να κάνει με τις μεγάλες ανισότητες ανάμεσα στην Ευρώπη και τις χώρες του Τρίτου Κόσμου.

Στο περιθώριο της Συνόδου συζητήθηκε και η κατάσταση στην Καταλονία. Το Βέλγιο, που αντιμετωπίζει αντίστοιχο πρόβλημα με τη Φλαμανδία, έχει εκφράσει επανειλημμένως την ανησυχία του για τις σκληρές μεθόδους καταστολής που επέλεξαν οι Ισπανοί, παρόλο που η κοινή στάση της ΕΕ είναι να στηρίζει τον Μαριάνο Ραχόι, και ανάμεσα στις δύο χώρες υπάρχει ένταση.

Μήνυμα στη Βρετανία να ξεκαθαρίσει το τοπίο για τα σύνορα με την Ιρλανδία, τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών και την αποζημίωση προς την Ευρωπαϊκή Ενωση